

شماره ۱۷۱۵

تاریخ ۲۰ شهریور

پیوست ۱۰

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

اداره کل قوانین

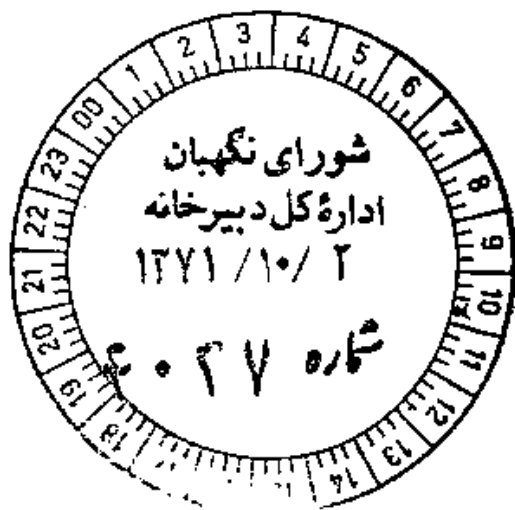
بررسی

شورای محترم نگهبان

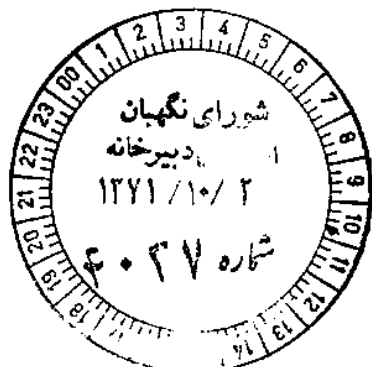
عطف به نامه شماره ۳۸۷۷ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۲ و پیرو
نامه شماره ۵۱۴/ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۰ .
لایحه شماره ۱۲۳۶۵۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۰ دولت در خصوص
اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات
صنعتی ایران که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه
مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۱ مجلس شورای اسلامی تصویب شده بود ،
در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۹ مجلس شورای
اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهارنظر آن
شورای محترم به پیوست ارسال میگردد. /

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی اکبر تباطی نوری

بسمه تعالی

لایحه اصلاح قوانین و مقررات موسسه
استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - به منظور تعیین ، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) و نظارت بر اجرای آنها و همچنین انجام تحقیقات مربوط ، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در این قانون اختصاراً موسسه نامیده میشود به موجب مواد بعدی این قانون انجام وظیفه خواهد نمود .

ماده ۲ - موسسه دارای شخصیت حقوقی مستقل کشوری بوده و بصورت غیرانتفاعی اداره میشود .

تبصره - تشکیلات تحقیقاتی موسسه معادل پژوهشگاه محسوب و از مقررات مربوطه تبعیت نموده و از امکانات آن برخوردار خواهد شد .

فصل دوم - موضوع

ماده ۳ - وظایف موسسه مبتنی بر تحقیقات ، تدوین و اجرای استاندارد به شرح زیر است .

۱- تعیین ، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) بعنوان تنها مرجع رسمی این وظیفه در کشور .

۲- انجام تحقیقات به منظور تدوین استاندارد ، بالابردن کیفیت کالاهای تولید داخلی ، کمک به بهبود روشهای تولید و کارآئی صنایع .

۳- ترویج استانداردهای ملی .

۴- نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری .

۵- کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب به منظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی .

بسم تعالی

- ۶- کنترل کیفیت کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری به منظور حمایت از مصرفکنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی .
- ۷- ترویج سیستم بین‌المللی یکاها (SI) به عنوان سیستم رسمی اوزان و مقیاسها در کشور و کالیبره کردن وسائل سنجش .
- ۸- آزمایش و تطبیق نمونه کالا با استانداردهای مربوط ، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه‌ای و صدور گواهینامه‌های لازم .
- تبصره ۱- تعیین و تدوین و نشر نظارت بر اجرای استانداردهای مواد داروئی برعهده وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد.
- تبصره ۲- نظارت بر اجرای استانداردهای مربوط به انرژی هسته‌ای برعهده دستگاه ذیربط می‌باشد.
- تبصره ۳- آزمایشگاههای که تاییدیه لازم را از موسسه دریافت نموده باشند می‌توانند در رابطه با تطبیق ویژگی کالاها با استانداردهای ملی مربوط اظهارنظر نمایند.
- تبصره ۴- آزمایشگاههای موسسه (جز در مورد مواد داروئی) در زمینه تعیین ویژگی کالاها و مقایسه آن با استانداردهای مربوط و تنظیم کردن (کالیبره کردن) وسائل سنجش ، به عنوان آزمایشگاههای مرجع در کشور شناخته میشوند.
- ماده ۴ - موسسه موظف است نسبت به تعیین کیفیت و ویژگیهای کالاهای ساخت داخل و وارداتی که از نظر ایمنی و بهداشت عمومی حائز اهمیت می‌باشند اقدام و نتایج حاصل را جهت اطلاع عموم و مراجع ذیربط اعلام نماید.
- ماده ۵ - موسسه می‌تواند به منظور کنترل کیفی و کمی مواد اولیه و ساخت تا مرحله بسته‌بندی ، بارگیری ، حمل ، تخلیه و انتقال کالا به محل مصرف و درجهت رقابت با موسسات و شرکتهای مشابه خارجی با تمویب هیات وزیران ، از طریق ایجاد نمایندگی یا شعبه در خارج از کشور و ارائه خدمات بازرسی به بخشهای دولتی و غیردولتی براساس ضوابطی که به تمویب شورای عالی استاندارد میرسد ، فعالیت نماید.

بسم تعالی

تبصره - موسسه تنها مرجع رسمی برای تایید صلاحیت شرکتها و موسسات بازرسی کننده داخلی و خارجی (سوریانس) می باشد.

ماده ۶- موسسه میتواند با تصویب شورای عالی استاندارد ، اجرای استاندارد کالاها و یا بخشی از یک استاندارد و یا آئینهای کار را که از نظرایمنی حفظ سلامت عمومی و حصول اطمینان از کیفیت فرآورده و حمایت از مصرف کننده و یا سایر جهات رفاهی و اقتصادی ضروری باشد با تعیین مهلت های لازم که از سه ماه کمتر نخواهد بود ، اجباری اعلام نماید.

تبصره ۱- موسسه مکلف است اجباری کردن استانداردها و آئینهای کار و مهلت اجرای آنها را در دو نوبت به فاصله ده روز در روزنامه رسمی دادگستری جمهوری اسلامی ایران و دو روزنامه کثیرالانتشار آکپی و از طریق سایر رسانه های گروهی نیز به اطلاع عموم برساند.

تبصره ۲- کیفیت مواد و کالاهای وارداتی بر حسب ضرورت و اولویت و توجه به مسائل ایمنی و بهداشتی و اقتصادی باید با استانداردهای ملی جمهوری اسلامی ایران و یا استانداردهای کشور مبدأ و یا استانداردهای معتبر و مورد قبول موسسه منطبق باشد. اولویت مواد و کالاها را شورای عالی استاندارد تعیین مینماید.

تبصره ۳- موسسه میتواند به منظور جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب و حفظ بازارهای بین المللی تدریجا درجه بندی اجرای استاندارد کالاها را اجباری نماید.

تبصره ۴- در مواردی که اجرای استاندارد درباره فرآورده های اجباری اعلام می گردد اعطاء هرگونه تسهیلات به واحدهای تولیدکننده این قبیل فرآورده ها از سوی وزارتخانه ها و سازمانهای مختلف دولتی و نیز تبلیغات رسمی این فرآورده ها از طریق رسانه های ارتباط جمعی منوط به داشتن پروانه کاربرد علامت استاندارد یا تاییدیه آن و یا تایید موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران خواهد بود.

ماده ۷- عیار رسمی مصنوعات فلزات گرانبها در استاندارد رسمی مربوط تعیین می گردد.

تعالی

تبصره - تدوین استاندارد ، نشر آگهی‌های قانونی ، اجرای استاندارد ، علامت‌گذاری و کنترل استاندارد مصنوعات فلزات گرانبها تابع مقررات کلی این قانون است و موسسه تنها مرجع قانونی انگ‌گذاری و تعیین عیار فلزات گرانبها است .

ماده ۸- تدوین استاندارد اوزان و مقیاس‌ها و وسائل سنجش ، اجرای استاندارد ، نشر آگهی‌های قانونی ، علامت گذاری و کنترل و نظارت و آزمایش ادواری اوزان و مقیاس‌ها و وسائل سنجش تابع مقررات کلی این قانون است .

ماده ۹- هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالاهای اجباری اعلام شود ، پس از انقضای مهلت‌های مقرر ، تولید ، تمرکز ، توزیع و فروش اینگونه کالاها با کیفیت پایین‌تر از استاندارد مربوط و بدون علامت استاندارد ایران ممنوع و با توجه به شرایط و امکانات خاکی ، متخلفین به حبس از یک ماه تا دو سال و جزای نقدی از یکصد هزار ریال تا پنجاه میلیون ریال به حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد .

تبصره ۱- عدم اجرای آئین‌های کار اجباری پس از انقضای مهلت‌های مقرر مشمول ضوابط این ماده می‌باشد .

تبصره ۲- رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی خواهد بود .

تبصره ۳- موسسه میتواند با تصویب شورای عالی استاندارد مفاد این ماده را در باره کالاهایی که استاندارد تشویقی آنها در کشور اجرا میشود ، معمول دارد .

تبصره ۴- موسسه میتواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع این ماده از مراجع قضائی ، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مراکز تولید ، تمرکز ، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده و به منظور جلوگیری از ادامه تولید اینگونه فرآورده‌ها ابزار ، ماشین‌آلات و وسائل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نماید .

تبصره ۵- فرآورده‌های موضوع تبصره ۴ این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان موسسه مورد بررسی کارشناسی قرار گرفته و قابلیت مصرف (انسانی یا حیوانی) و یاب‌سازی و اصلاح آن و یا استفاده از آن

به تعالی

به عنوان مواد اولیه یا ضایعات و یا احتمالاً معدوم نمودن این قبیل فرآورده‌ها معین گشته و پس از صدور حکم توقیف از سوی مراجع قضائی معدوم و یا به فروش رسیده و وجوه حاصله به حساب خزانه واریز و معادل آن در چهارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاههای موسسه می‌رسد.

تبصره ۶- مسوولیت کنترل کیفیت فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری در واحدهای تولیدی بعهدہ افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته‌های تولیدی مربوطه باشند. چگونگی تایید صلاحیت علمی و فنی و عزل و نصب این افراد بموجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بتصویب وزرای عضو شورای عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۰- هرکسب و تاجرو یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید، تجارت، ارائه خدمات و دادوستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش قلب بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و یا غیرقانونی دادوستد کند، با توجه به مراتب و تناسب جرم به حبس از دو ماه تا دو سال و جزای نقدی از دو بیست هزار ریال تا ده میلیون ریال بعلاوه به استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مذکور به نفع موسسه ضبط خواهد شد.

ماده ۱۱- هرکس مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری را پس از تهیه، تولید یا ساخت تغییر دهد یا از ظروف و وسایل بسته بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته بندی و عرضه و فروش فرآورده‌های خارج از استاندارد استفاده کند، یا به قصد تقلب و یا به هر کیفیتی در قوطی، بسته، جعبه و لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری دخل و تصرف نماید و یا بجای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کند و یا بفروش برساند و یا به قصد تقلب از برگهای آزمایش و تشخیص مشخصات فرآورده‌ها و همچنین پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران در غیر مورد استفاده کند و یا علامت استاندارد ایران را بدون دریافت پروانه بر روی محصولات خود بکار برد، به حبس از شش ماه تا دو سال و جزای

تعالیه

نقدی از یک میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهد شد.
ماده ۱۲- هرگاه ارتکاب یکی از جرائم مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیبی گردد مرتکب حسب نتایج حاصله به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

۱ - در صورتیکه مدت معالجه زائد بر دو ماه نباشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تعزیری و پانصد هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی .

۲ - در صورتیکه مدت معالجه زائد بر دو ماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تعزیری و یک میلیون تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۳ - در صورتیکه موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب حسب مورد سه تا ده سال حبس تعزیری و دو میلیون تا پنج میلیون ریال جزای نقدی.

۴ - در صورتیکه منتهی به مرگ شود مجازات مرتکب سه الی پانزده سال حبس تعزیری و سه میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

در تمام موارد فوق در صورت شکایت مصرف کننده و به شرط اقوی بودن سبب از مباشر، دیه و خسارت مصرف کننده بر اساس قانون مجازات اسلامی و بر طبق حکم محاکم جبران میگردد.

ماده ۱۳- بازرسان و کارشناسان موسسه مجاز هستند به دستور موسسه به محلهای تولید، بسته بندی، تمرکز عرضه و فروش کالاهای و یا خدمات مشمول استانداردهای اجباری وارد شده و به بازرسی و نمونه برداری بپردازند.

مسوولین واحدهای تولیدی و خدماتی و محلهای عرضه و فروش کالاهای مشمول استاندارد اجباری و یا سایر اشخاص چنانچه از ورود بازرسان و کارشناسان موسسه جلوگیری بعمل آورند و یا از انجام بازرسی و نمونه برداری ممانعت نمایند به حبس از ۵ ماه تا یک سال و جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا یک میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴- در صورت تخلف تولیدکننده یا فروشنده از مقررات اعلام شده در رابطه با کالاهای استاندارد شده یا اوزان و مقیاس و وسائل

بسم تعالی

سنجش، باشکایت مشتری و اثبات موضوع، خسارت مشتری حسب مورد تماماً توسط تولیدکننده یا فروشنده بساحم محاکم صالحه پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵- موسسه میتواند برای انجام وظایف خود افراد و موسسات ذیصلاح را به عنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و از آنها استفاده نماید. طرز انتخاب و حدود و اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناسان طبق آئیننامه ای خواهد بود که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- موسسه مجاز است در ازاء خدماتی که انجام میدهد بر حسب طبقه بندی خدمات و به موجب تعرفه ای که راساً تعیین و به تصویب شورای عالی استاندارد میرسد کارمزد متناسب دریافت نماید.

ماده ۱۷- موسسه موظف است در کلیه کمرکات ورودی و خروجی کشور آزمایشگاههای مناسب دایر نماید.
تبصره ۱- کلیه آزمایشگاههایی که براساس مصوبه هیات وزیران از موسسه منتزع شده، مجدداً به موسسه مسترد خواهد شد.
تبصره ۲- کمرکات کشور موظفند خدمات آزمایشگاهی خود را از آزمایشگاههای موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران دریافت نمایند.

فصل سوم - ارکان

ماده ۱۸- ارکان موسسه عبارتند از :

- ۱- شورای عالی استاندارد .
- ۲- رئیس موسسه .

شورای عالی استاندارد

ماده ۱۹- ترکیب شورای عالی استاندارد عبارت است از :

- ۱- رئیس جمهور که ریاست شورای عالی را برعهده دارد.

بسم تعالی

۲- وزرای صنایع ، صنایع سنگین ، معادن و فلزات ، فرهنگ و آموزش عالی ، بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی ، بازرگانی و کشاورزی .

۳- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.

۴- رئیس موسسه به عنوان دبیر شورای عالی استاندارد.

۵- دو نفر کارشناس در امور استاندارد که به پیشنهاد رئیس موسسه و به حکم رئیس جمهور برای مدت سه سال به این سمت انتخاب می‌شوند.

تبصره ۱- جلسات شورای عالی استاندارد حداقل سالی یکبار به دعوت رئیس شورای عالی تشکیل و باحضور ۸ نفر از اعضا رسمیت می‌یابد.

تبصره ۲- تصمیمات شورای عالی استاندارد با حداقل ۷ رای موافق اتخاذ میگردد مذاکرات و تصمیمات شورای عالی استاندارد به ترتیب تاریخ تشکیل جلسه در دفتری ثبت شده و به امضا رئیس شورای عالی خواهد رسید.

ماده ۲۵- وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر است :

۱- رسیدگی به گزارش رئیس موسسه در مورد اقدامات و برنامه‌های انجام شده و تعیین خط مشی و سیاست آتی موسسه در امور استاندارد کشور.

۲- تعیین خط مشی سیاست‌های کلی موسسه در زمینه تدوین استاندارد .

۳- تصویب آئین‌نامه‌های مالی - اداری و استخدامی موسسه با رعایت قوانین ومقررات .

۴- تصویب و اصلاح بودجه سالانه موسسه .

۵- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور.

۶- تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات سالیانه و خدمات آزمایشگاهی ، تحقیقاتی و آموزشی و سایر تعرفه‌های مورد نیاز موسسه همراه با برنامه زمانی اعلام نتایج آزمون.

۷ - تصویب ضوابط اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی ،

تعالیه

کنترل ادواری اوزان و مقیاسها .

۸- اتخاذ تصمیم در باره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی
موسسه به سایر سازمانها .

۹- نظارت بر حسن جریان امور در موسسه .

۱۰- رسیدگی به گزارشها و ارزیابی کارهای انجام شده و
تجدیدنظر در سیاستهای کلی موسسه در صورت لزوم .

۱۱- تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه موسسه که به منزله
تفریغ بودجه و مفاصاحساب موسسه در هر سال می باشد .

۱۲- تصویب حدود وظایف - روش کار و نحوه انتخاب اعضای
کمیته های ملی استاندارد به پیشنهاد موسسه .

۱۳- اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد
با سازمانهای علمی و موسسات مشابه خارجی در چهارچوب مقررات
مملکتی .

۱۴- تصویب ضوابط مربوط به ارائه خدمات بازرسی موسسه به
بخشهای دولتی و غیردولتی .

۱۵- تصویب چارت سازمانی موسسه و تعیین پستهای سازمانی
مورد نیاز به پیشنهاد رئیس موسسه .

۱۶- تصویب طرح علائم استاندارد به عنوان علائم رسمی دولتی .

رئیس موسسه

ماده ۲۱ - رئیس موسسه به پیشنهاد وزیر صنایع و تصویب
شورای عالی استاندارد و حکم رئیس جمهور برای مدت ۳ سال انتخاب
میشود . انتخاب رئیس موسسه برای دوره های بعدی مباحث می باشد .

ماده ۲۲- رئیس موسسه بالاترین مقام اداری - مالی و فنی
موسسه بوده و مسوول اداره کلیه امور اداری ، اجرایی ،
تحقیقاتی و آموزشی موسسه و واحدهای تابعه می باشد . عزل و نصب و
تعیین حقوق کارکنان براساس آئین نامه های مربوط در حدود
اعتبارات مصوب از اختیارات رئیس موسسه خواهد بود .

ماده ۲۳- کلیه چکها و اسناد و اوراق مالی باید به امضای

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رئیس و ذیحساب موسسه و یا نمایندگان تام‌الاختیار آنان برسد.

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۲۴ - درآمدهای موسسه درقبال خدمات آزمایشگاهی ، تحقیقاتی ، آموزشی ، بازرسی و نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی و کاربرد علامت استاندارد ، به حساب خزانه واریز و معادل آن حسب قانون بودجه کل کشور در اختیار موسسه قرار می‌گیرد.

ماده ۲۵ - کمکهای دولت متناسب با نیازمندیهای موسسه هر ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد.

ماده ۲۶ - بودجه‌های غیرپرسنلی موسسه از محل کمکهای دولتی و درآمدهای اختصاصی براساس ضوابط و مقررات عمومی وقانون بودجه کل کشور به مصرف خواهد رسید .

ماده ۲۷ - موسسه تسامع قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲۸ - رئیس موسسه حکم معاون وزیر صنایع را خواهد داشت و از نظر حقوقی و استخدامی تابع مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۲۹ - مامورین انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان موسسه خواهند بود.

ماده ۳۰ - از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین ومقررات مغایر لغو می‌گردد.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر سی ماده و بیست و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست ونهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است ./ن

رئیس مجلس شورای اسلامی

علی اکبر طباطبائی نوری

(Handwritten signature)